

Egyszeri kaland

Kéklila, nehézkes, formájukat lassan változtató s folyton mozgó vonulatok húztak végig a láthatár peremén, hegyoldaltól hegyoldalig terjeszkedve, mintha valami hirtelen tákolmányon kelne át a völgyek felett egy arc nélküli, megvert hadsereg maradéka zilált csoportokká foszlottan, fegyvertelenül. A metszön tiszta, hideg levegő távol tartotta párásan gomolygó foltjaikat az emberlaktá, puhának és csalogatónak tűnő lejtőktől, s azok földpárnákat duzzasztva feszítették a hegyek gerincét egyre hátrább, hosszú lesiklópályát domborítva a délutáni, gyengécske, szórt fényeknek.

A betonút középső, megszaggatott fehér húrja erőlködve loholt a magaslatok felé, oldalára rendelte a jellegtelenné porosodott gépkocsit, a csontszínű Skodát, melyet csontkeménységgel vádolni alig lehetett. Negyedik éve nyargalta keresztül-kasul az országot s főként a hegyvidék bújócskázó kaptatóit. Eresztékei a jóvátehetetlen hézagokat panaszolták egyhangúan, szakadatlan sírámmal.

Az útpadka sorvadásos inye elszántan tartotta meg hanyatt hőkölő szemfogait — a kocsiban ülő férfi időnként oldalra pillantott s némi elfogódottsággal olvasta le a kurta fehér oszlopok számjegyeit, bár a következőt elérve már megfellebbezett a korábbiról. Egészen más természetű mennyiség alaki értéke kísértette makacsul és kivédhetetlenül.

A férfi, noha szélesebben üzte el negyvenhat éves elméjéből a minden bizonnyal elkövetkező egy-két esztendő kérdéses káprázatát, a továbbiakra véletlenül se gondolt, mint ahogyan önnön sirvermére se gondol az ember.

És természetesen Ilonára se gondol. A feleségre, aki, szombat délután lévén, odahaza suvickolja a parkettet az ember két, váratlanul toronnyá növekedett kamaszfiával. A pontosság kedvéért ferde toronyra kéne szavaznia, ha figyelembe veszi az örökös farmernadrágot és minden tartozékát: nyegleséget és tiszteletlenséget, a mutáló röhögcsélést a családi asztalra kerülő, s vitára bocsátott minden téma felett. De az ember lehetőleg erre sem gondol, különösen pedig ha elemőziával és vadászpuskával felszerelten indul a hegyekben megbújó, barlangüres vállalati üdülője felé, mint többszörösen kitüntetett igazgató, akinek egy hétvégre terjedő szabadság tökéletes kikapcsolódása legalább úgy kijár, mint üzeme gépeinek a kenőolaj. Mert az ember korántsem gép, de amennyit kibír, azt elmesélni egy második élet se volna elég, csakhogy ezt már az üb se szavazhatja meg érdemei jutalmául. Egy második életet senki.

A kenőolajat inkább, noha a sárga kenceficét balzsammá bűvölni képletesen se könnyű, különösen ha valaki — jelen esetben a csontszínű Skoda kormányánál ülő férfiú — soha nem próbálta. De amiként mindenki életében előszámolja a csábítás perceit a kísértések órája, nem kerüli el a tisztos férjet és családapát sem. S még jobbik eset, ha az huszonkét feddhetetlen becsú há-

zastársi együttélésben letöltött év után kondit rá az emberre — ha már mindenképpen kondítania kell, miként a fáma tartja.

Az útpadka szemfogai elképesztően megszapordtak, a férfi óvatosan emelte meg a talpát, csökkentvén a sebességet, mivel a tempót csak felajzott ösztönei diktálhatták.

Végre megpillantotta a lányt.

Ott állt könnyedén, lezseren a várost követő második autóbuszmegállón túl, a harminchármas kilométerkőnél, amint megbeszélték. Akkor ugyan a számok esetleges szimbolikája meg sem fordult a férfi fejében. Most a harminchármas csupa-csupa kerekedsége mégis jobb kedvre hangolta, mint elmúlt éveinek minden eddigi öröme.

Olyan széles ajtót nyitott, amelyet csak lehetővé tettek a gépkocsi tervezői és kivitelezői együttesen, bár a leányzó ötvenkét kilója (bruttó) akár a lecsavart ablaküveg helyén betornázhatta volna magát.

Am ő természetből megáldottan, mutatósan kigyózott be az első ülésre, le-huppant, fekete nadrágját feljebb csippentette a térdén, ugyancsak fekete garbóját csipője körül húzgálta meg kicsit — ahogyan Ilona szokta. A mozdulat azonossága zavarta a férfit, s újra rányomakodott a gázpedálra.

A lány sárga-kék, könnyű selyemsálat viselt a nyakán, azt babrálgatta, azután térdeire könykölt s láthatóan az utat figyelte. Szót se szólt. Vállra dobható, inkább divatos, mint hasznos, kisméretű sporttáskája lábánál hevert. Lapos volt, formáját is alig tartó, harsány kockái félvakon hunyorogtak az egyre növekvő homályban.

A férfi többször is meg akart szólalni, ám szájürege, akár valami meghibásodott nedvességelvonó készülék, se nyílt, se mozdult, pergamenné száritotta önnön tartozékait.

A széles betonút most elfintorodott, kétágú nyelvet öltött a tájra. A Skoda a jobb oldali ágra fordult, s eltűnt a hegy félreacsapott, görbén megereszkedő vállán.

A férfi most már megkönnyebbült, hosszan engedte ki teste titokzatos tömlőjéből a rejtett hólyagocskákba szorult levegőt.

— Túl könnyen öltöztél — mondta végre.

A lány ránézett.

— Atyai aggodalmak?

Hangja idegennek tűnt, se fénye, se melege, még csak pajzánkodó humora se, a csonttörő kötözködési szándékon túl semmit nem jelzett.

— Köszönöm — mondta a férfi csüggedten.

A lány teste egy pillanatra megmerevedett, azután álla alól mint egy törékeny, sápadtfehér kaucsukcöveket emelte ki bal kézfejét, s könnyedén a férfi térdére ejtette.

— Nem úgy gondoltam — mondta engesztelően.

A fék megszikordult, a férfi a hátrapillantó tükörről tépte le tekintetét, hogy elbújtassa fáradtan engedékeny szemhéja alá. Vakon tapogatott a lány után.

— Ne! Bárki jöhet. Ne! — hallotta ijedelemmel színeződni az előbbi rideg hangot, de a vékonyka testet mellére döntötte, s belefúrta fejét a keskeny váll, s a szívós inakkal megfeszített nyak testaromájú szakadékába.

— Örült — nyögte a lány. — Örült! — sípolta rémülten, s a férfi vállait markolta, hogy öleléséből szabadulni tudjon. S hogy hasztalan huzakodott, könyökét a kormánykerék közepébe nyomta vadul, eszelősen. A duda harsány rianásokat szaggatott a kristálytisztá levegőbe, az erdő s a hegy falán megbicsaklott a lendület, elutasítottan, dühödten fordult vissza, a kocsitető fölött süvített el, vakon lódult a szűkre szabott hegyi világ másik peremének.

A férfi hirtelen kijózanodott: elengedte a lányt. Kurta pillantással mérte fel a piros foltos arc iszonyatról árulkodó, rendezetlen rajzát, a konok árkokkal keretezett állat és ajkat, s indított. Már csak az utat figyelte újra, a léleg-

zetet gyorsító bukkánokat, a kanyarok gondolatokat szabályozó, kíméletlenül önző hurkait. A levegő feszessége ernyed, fokozatosan kopott, amint az alkoholt szemcséit magába fogadta, de a fák gallyai fölött néhány kósza, réveteget felfénylő pászmában a mindenségnek felmutatta még a múlt nap porrá tört hordalékát.

Az épület nehézkes tömbje mozdulatlanul várt. Fénytelen ólom folyt be az ablakait. A kötőmelékkel hintett bejárati út mélysárga záport fröccsentett az örökzöld szegély sötét bőrleveleire s a kocsis alvázára. A gyors és hirtelen kopogáson kívül nesz nem hallatszott, a Skoda megállt.

A férfi a lányra nézett, a lány az üdülőre vetett egy szorongó pillantást, majd váratlan gyorsan kiszállt. Szatyrát vállára dobta, s ott állt didergő-vékonyan, tétován, félszegen. A férfi egyszerre valószerűtlennek s ostobának találta a helyzetet, hirtelen támadt rossz érzését igyekezett széles mozdulatokkal elűzni, csinált jókedvvel mászott ki a kocsi fedele alól, erőteljesen csapta be az ajtót, a csomagtartót heherészgetve nyitotta s rámolta ki:

— No lássuk, no lássuk! Mit visz a kishajó, mit visz? — kérdezgette mondókaszerűen, bárgyún, s közben szeme sarkából a lányt leste, aki, ha már elcsábította őt erre a kiruccanásra, remélhetőleg gyakorlottabbnak bizonyul nála.

De a lány nem mozdult, a fenyők borzas, lejtős lépcsőin járatta meg szemét, mintha mesebeli vándorútra készülődne, a kopaszodó törzsek csupasz foltjairól azután akaratlanul is a férfira tekintett.

A házigazdás, invitáló kedélyeskedés, az egy karra fűzött sok csomaggal buzgólkodás groteszkül hatott. A lány könnyedén hajolt le, fölszedegette a földre lerakott többi holmit, s futott a lépcsőkön a bejáratig. Hallotta maga mögött a megkönnyebbült lélegzést, a siető trappot, a kulcsok zörgését.

A nyáron kellemes, tágas, csupa napfény hall most megtorpanásra kényszerítette őket. A férfi lassan engedte le karjáról a csomagok sokaságát, azok nem is koppantak, valami surrogó, szolid hangot hallattak csupán, amint helyet vackoltak maguknak a porban. A lány a villanykapcsoló felé tapogatózott, a férfi ijedten mondta:

— A függönyök!

A lány magasra emelt térdrel járta körül a helyiséget, mintha víztócsákat kerülgetne, s besötétített.

S hogy a fény a vigasztalan valóság teljességét feltakarta, ők ketten most néztek egymásra kutakodva először. A lány halványan elmosolyodott, az egyik székről leemelte a védőhuzatot, sebtében feltörölte vele a parkettet. A férfi megelégnült, begyújtotta az olajkályhát, s hevesen fosztotta meg porlepte vászonburkától a bútordarabokat. Csomagjait a széles heverőre dobálta, s papírszalvéták után matatott.

A lány tanácstalanul topogott, majd lassú ritmusban himbálózni kezdett, sarkáról lábujjaira s onnan visszadöccentve testsúlyát.

— Még... még soha nem akadt hasonló kis kalandja? — kérdezte váratlanul. A mennyezeti égő kosaras burája alatt állt, árnyéka lehullatott, bő, abroncsos szoknya koszorújának tűnt, amint bokáját körülfonta.

— Nem. Nem akadt — mondta a férfi kurtán.

A lány elmosolyodott.

— De ha akarja... akadhatott volna.

A férfi újra a csomagok megtöppedt bugyrai fölé hajolt.

— Lehetséges.

— Valóban még soha...

— Segítenél? — kérdezte a férfi.

— Miért ne — mondta könnyedén a lány. — Ha kapok egy cigit... — s közelebb óvakodott.

A férfi felnézett, s a lány felé nyújtotta a papírdobozt.

— Minden emberi tevékenységnek ára van — próbált mókázni. — Én ne tudnám?

A lány rágyújtott.

— Magasra értékelt, jóuram. Örök életben utáltam a szimfóniát, ha nem emlékezne rá. De azért kösz.

— Nem nagyon virgonckodtál, ne panaszkodj. A csomagok egyikében akad más is.

A lány beletúrt a feltépett hasú szatyorba.

— Frankón becsomagolt az asszony... adja át neki az összes szívből jövőmet — húzta el a száját. — A precizitás magasiskolája! — A töméredek apró zacskót akkurátusan egymás mellé rakosgatta az asztalon. — Konzervek és házi készítmények!

— Ízléstelen vagy — szólt rá a férfi kedvetlenül.

— Azt elhiszem — hagyta rá a lány. — Ital nincs? — nézett körül tanács-talanul.

A férfi megkönnyebbült.

— De mennyire van! — húzta ki magát. — Egész kulacssal! S tudod mi-féle? Eredeti, hamisítatlan gönci szilvapálinka.

— Micsoda?

— Szilvapálinka. Vadászatra mindig... azaz, ha otthonról kijövök ide... — A férfi nem tudta befejezni a mondatot, a lány a heverőre huppant, s dü-löngélt kacagtában.

— Szilva! Szil-va! A sóher, fantáziátlan, röghöztapadt...

A férfi süketen hajolt föléje.

— Te!

A lány fogai hiánytalanul, teljes sorozatban kapaszkodtak a rózsaszín inybe, a szájüreg nyálkahártyája nedvesen fénylett. A férfi a kiürült táskákat könyöke néhány tétova mozdulatával bökdöste le a heverőről, a lány arcát figyelte, amint fellazult, a hunyt szemek alól kigördülő könnycseppet, a nevetés görcseiben hullámozó-rázkódó kebleket. Lassan melléje ereszkedett, átfogta a két merev karral megtámasztott, hanyatt dőlőben is rugalmas híd ívének tűnő testet, s újra a váll gödrébe buktatta fejét.

A lány váratlanul elcsendesedett, alsó karjai reszketni kezdtek, de hősiesen tartották a megnövekedett súlyt. Alla vonalát kegyetlenül keménynek érezte a férfi, saját, érhálós halántékát puha testű állatnak, amint lüktetve a másik merev csontjának feszült. A lány állkapcsa lehetett volna akár élettelen tárgy is — karosszék tölgyből faragott karfája, műanyagból formált ajtókilincs —, de sem pihentetett, sem nyitott — a nyak lágy hengere alázatosan, majd elszántan szolgálta a magasra emelt makacs akarnokságot: az arc szigorú elutasításba fagyott csontrendszerét.

A férfi vakon zárta le szemhéját, s mintha eleven szelence érzékeny-forró fedele borult volna rég rejtegetett, önnön titkaira, a képekkel-vágyakkal-emlékekkel terhes, elzárt vak világ egyszerre megfényesedett: kamaszkori álmo-kat idézett. Duzzadt lányajkak szivacstestét hamvasan rőt pára futotta be, a hullámvonalban érintkező peremek szétnyíltak — selyemlila bélésük lakkja foltokban villózott. A tündökletes domborulatok arannyal ötvözött orgonaszí-nét, ízét kóstolgatta a képzelet, felfedve a nagypénteki sötétséget ígérő bar-langok meleg, véraromás mélyeit is.

A férfi nem mozdult. A lányra kulcsolt nehéz test megőrizte odaborulása ösztönös, egyszeri lendületét, nem egy vadidegen testet, valamikor álmait ölelte. Érett-fehér porckötegeket, csípőurnákat, bordák lépcsős kaptatóit, s hát-gerincek imádságos, bütykös füzérét, sokat, számtalant. Minden ismerni vá-gyott ismeretlen egyazon vázat — a vázat, a rejtelmekbe burkoltat s áttört, csipkézett csészéjében rejtelmeket hordozót.

A lány rugalmas inakkal pántolt könyöküzlete megbillent, néhány másod-percig reszketett még, majd összecsuklott. A férfi súlyosan dőlt vele, öntudat-lanságban megmerülten, kábán.

A lány riadtan figyelt az oldalán elfekvő testre, súlya meghökkentette, mozdíthatatlanságán elrémült. Lélegzését ügyelte — a forró pára nem bántotta meg-megrebbenő hajszálai tövén a bőrt, nem keltett iszonyatot: egyenletesen áramlott, szinte személytelenül. A test egésze ugyancsak melegítette, mintegy kiegyenlítve a másik oldalról, a folytonos légvonattól halkan, ütemesen fel-felburukkoló kályha szétsugárzó hőjét — a lány gypjúholmija meglanguult, ellazult, erőtlenül-kellemes göngyöleggé vált. Az olcsó mokasszin egyre keményedő műbőr kalodáját lassan kínzóeszközzé bővölte a lecsüngő, elkényelmesedő lábfej dombja, a sarok csuklóit erőlködve rugóztak, sikertelenül, végül az egész testnek mozdulnia kellett.

A férfi félkönyökre emelkedett, tétova szemmel súrolta a leheletfinom kelmében nyújtózó lábakat, a térdek kihangsúlyozott rajzára odafeledkezett, s két nagy ugrással hagyott ki minden mást a fekete, kötött blúz erezetéig. A bordás minta, a mell alatt szétartó vonulatok egymástól eltávolodó csikja akár a szétkalapált, erőszakosan megbontott rend, akár saját rendhagyó vágya, ábrándja — elszánása: maga sem tudta, miként határozza meg. Hanyatt dőlt, s máris elszigetelődött a lánytól. Hagyta magára zuhogni a fényt a fenti, kosaras bura nyitott torkából, s az önnön hevéhez mérten hűsnek tetsző, természetes légáramlatot.

— Nem nyitnál ablakot? — kérte csendesen a lányt.

Az felugrott, eltűnt a férfi látóteréből. A sötétítő függöny mögé lopakodva szellőztetett, a lenvászon mintái egymásba gabalyodtak, majd szétfutottak, elcsitultak a kelme korcolt rendbe csapódó ráncain — mit sem sejtetve a vékonyka test rejtekéről.

Az eget nem lehetett látni. Ezen az oldalon a fenyves a ház eresze alá vonult méltósággal, tömény illatot árasztva. A levegő nedvesen, megsokszorozva továbbította a tülevelek gyantaszagú páráját. Köd szitált sűrűn, hidegen, permete itt-ott kemény daraszemcsékké állt össze, s az alkalmi szövetezések ártatlan súlya alig hallható zizergéssel huppant a fákra.

A lány borzongva kémlelte a sötétet, s valami ostoba reménység éledezett benne: egy arc halvány foltját leste várakozva az ablakszárny résében, egyetlen elmosódó, erre settenkedő, mégis örködő árnyékre várt. Fél törzsét feltornázta a párkányra, kihajolt. Láta a foltokban terjeszkedő, lassan megüledő fehérséget — a sűrű, vattaszerű ködöt és a fákat. S mindennek fölött a csend uralkodott — a feltörhetetlen, megrepszthetetlen... semmi más, sehol semmi — egyetlen elsurranó lépésnyi neszt sem hallani. Magára marad tehát.

Most már nem ügyelt a külvilágra, fesztelenül lépett el az ablaktól, a függönyt félrerántotta, s hagyta szabadon függeszkedve lengeni. A légvonatban is lustán csapkodott a színes vászon, akár egy óriás trópusi madár — a férfi megborzongott.

A lány a parkett mintáira szegezte pillantását, csúcsokra és merev, lefele fordított élek ártalmatlan szögeire. Azokon lépkedett határozatlanul, csak a távok egyenletességére ügyelve. A heverőn ott tudta a másikat, noha nem nézett rá, önnön renehátyáján vibrált a pihenő test rajza. A halszálkás, vastag szövet gyűrődései, a zsebpatnik sajátos formája, s a zárkózott ember, akit még most is alig ismer, akiről voltaképpen semmit nem tud nevétől, rangjától, családi állapotától eltekintve. No meg a külsejét ismeri — azt igen, azt alaposan szemrevételezte már.

A férfi időközben éppen csak annyit fordított a fején, hogy látóterébe lépkedjen be a lány — s ő jött ruganyosan, fiatalosan, könnyedén. Mozgása báján újra elámul — a térdízletek pompás illeszkedése, törése, eggyé állása a természet bejáratta kecses vadakéra emlékeztette. S hogy a férfi félkönyökre támaszkodott a látvány teljességében gyönyörködni, a lány megtorpant. Karjai gazdátlanul és üresen csüngtek a két hegyes vállat megroksasztva, a törzs felső része előredőlt kissé, mintha a test nekilendülését sűrű közeg akadályozná.

— Gyere ide — mondta a férfi —, gyere hát.

A lány kiegyenesedett.

— Nyitva az ablak — hátrált.

— Csukd be — sürgette a férfi. — Becsukhatod már.

A lány az ablakhoz sietett, újra a függöny védelmébe menekült. Kétségbeesetten, nagy lendülettel dobta magát a párkányra. Kikémlelt. Senkit nem látott. A hó igen lassan, apró fehér porként, inkább szitált, mint szállingózott. Ő hirtelen örömmel fordult meg hírül adni az est-varázslatos ajándékát, de azután szó nélkül hajolt ki újra, játékosan a hóhullásba billegtette ujjait, hogy a reggelre várható nagy fehérség titkának tudójaként, némán zárja be a reteszt, igazgassa helyére a függönyt. Szelíden mosolygott, s már nem érezte a halvány, az alkonyatba álmódott arc hiányát.

Csaknem futott a heverőig, végigdőlt rajta, kezeit tarkója alá kulcsolta, s most valahogyan nagyon szeretett élni, tizennyolc évesen, bele a tél eleji éjszakába, felelőtlenül, csak lenni, más alig számít — az összevisszaság elrendeződik, minden rossz érzés elmúlik, az egyenetlenségeket belepi a feledés, ha semmi hóhullás be nem lepheti — megkönnyebbült. Ösztönei és érzései adták fel — ernyedten feküdt hát, elengedte magát —, az apró állatkák ugráskészége tovatűnt.

De amint a férfi lomha mozdulását érzékelte, szemhéja megrebbent.

— Iszunk valamit? — kérdezte óvatosan, majd engesztelően tette hozzá: — Vagy a híres-nevezetes gönci szilvóriumot csaletekként emlegette az előbb?

A férfi féltettél fölébe hajolt.

— Az imént füttyültél rá.

— Az imént igen — mondta a lány.

A férfi kutakodva nézte az arcát.

— Valóban inni szeretnél?

A lány nem állta a pillantást.

— Maga nem? — kérdezte csöndesen, s lehunyta a szemét.

A férfi föltápáskodott, csoszogott, papírral, üveggel, fémmel zörgött. A tárgyak bejelentkeztek, fősorakoztak, cinkosságot vállaltak — a folyadék alig hallhatóan kotyogott, s kicsordult.

A lány fölemelkedett, megnyúlt, akár az íj, apró poharát a férfiéhez érintette — s mintha fogak kocódtak volna össze. A férfi vonásaiban a húsz év előtti, fiatal férfit kereste, belemélyedt a sötét és árkos szempárba kíváncsi pillantással, amikor a szeszt hörpintette ki hátraszegett nyakkal, akkor is, mindvégig, egyfolytában — makacsul és kíméletlenül. S látta, amint a vizsgált szembogarak mélyülnek és tágulnak, a csontfehér, ovális lejtőkről vérszínű póklábak igyekeznek a domb érett barnája felé, akár fürgé, céltudatos ösvények — s a lány nem kegyelmezett. Hagyta, hogy ujjai kosarából idegen, érdes ujjak emeljék ki a megüresedett kelyhet, s hogy vakon tapogassanak, hogy a másik törzs hanyatt dőlni — ereszkedni kényszerüljön a cinkos tárgyacskák szolgálatában, feltakarva, s a mozdulat irgalmából egyúttal kisimítva a nyak barázdált, enyhén borostás ívét, hogy egyensúlyozva legyen kénytelen talpára állni a férfi, gerincét ropogtatva, kora reggeli, kényszerű testgyakorlatokra emlékezve minden ízével.

S a szemek elviselték egymást, egymásba kapaszkodtak legyőzetlenül. Egyszerre keskenyedtek, s egyszerre vibráltak szögleteik félkomoly mosolygást. A férfi lassan emelte két üres kezét kérve inkább, mint követelőn, s a lány szinte akaratlanul nyújtotta a magáét. Végül is ő engedte el a férfi pillantását, rémület futott végig a testén, erőltetetten kaccantott egyet, s a heverőre huppant újra.

De tudta már: fogságba esett.

A másik közellétét elfogadta: el kellett fogadnia.

A mellkas meleg súlyát felső karján, a törzsére tapogató kezét, melyet védekezésül megragadott, hogy csípőcsontjára tapassza.

A férfi feje ismét a lány vállgödrébe mélyedt, pihent, várakozott, egyre melegebb párával becézve a tarkó hajpihéinek tövét.

A lány riadtan feküdt, elkábult, nem kereste már az egyetlen kicsi törést, melyen kicsusszanhat, menekülhet. Amint bőre a másik leheletétől bizseregni, nem csupán melegedni kezdett, tudta, nincs menekvés. Valamivel szorosabban szedte a levegőt, félig nyílt ajakkal, maga sem vette észre, mikor veszítette el teste összefüggését. Csipője akaratlanul moccant a kettős tenyér-fék ellenére, sikoltani szeretett volna, sikoltania kellett volna — s már képtelen volt rá.

Óvatosan emelte le csípőjéről a másik kezét, s gyengéd mozdulattal hengerítette tovább vállá dombján át a férfifejet, félig felült, s laza, kötött fekete blúzá egy hirtelen mozdulattal dobta le magáról. Az engedelmesen hullott a parkettra, önnön árnyékát eltakarva, sötétben, puhán.

*

A kályha parányi lyukszeme rozsdavörös foltot remegtetett föl a menyeyezetre.

A lány hanyatt feküdt, moccanatlanul, nézte a fölötte táncoló fényt.

A férfi oldalára fordulva figyelte a lány fiatal, tiszta arcát, amely most bezártnak, nagyon idegennek tűnt.

A lány érezte magán a másik tapogatózó tekintetét, várt, s amint a férfi keze megremegett, ő hirtelen felült.

— Rágyújtunk? — kérdezte, s ruhátlan vállai köré csavarta a takarót.

A férfi szótlanul kecmeregett a heverő szélére, fürdőköpenyt kanyarított magára. A törekeny pálcika lángját gondosan tenyere barlangjába rejtette, félt arca gyűrődéseit megmutatni a lánynak.

A két füstcsík elrajzolt hurkokban egyesült, foszlott szét, szemlátomást az ablak rései felé igyekezett.

A férfi kellemesen bágyadtnak érezte a testét, könnyűnek, felszabadultnak. Tudta: semmire sem szabad gondolnia, a lassan elnyugvó bőrébe zárt világon túl semmire. Hallgatta mellében az egyenletes, mértéktartó löktetéseket, a könnyű füstöt mellkasából puhán kiáramlani, s talpa motozását a papucs melegében, amint fészkelődve oltalmat keres.

A lány kurtát, hangosat sóhajtott.

— Fázol? — kérdezte a férfi a félig meztelen vállak felé fordulva.

— Nem is tudom — húzta feljebb magán a takarót a lány. — Most már nem — támaszkodott háttal a vastag faliszőnyegnek.

A férfi keze tanácstalanul állt meg a levegőben, félúton a lány s maga között, azután visszahúzódt.

— Megbántad? — hallotta tulajdon hangját kicsit bosszankodva, amint akaratától függetlenül kért bebocsátást egy számára voltaképpen még mindig idegen — de milyen idegen világba.

A lány nem felelt, előre hajolt, belenyomta a cigarettavéget a hamutartóba, s nem látszott tudomásul venni, hogy közben a férfi karjához ért, fél hátának dőlt, nyugodt ingamozdulattal dobta magát hanyatt, újra a falig. De maga is érezhette a csend hidegét.

— Megbántam-e? Ugyan, tizezer éves szöveg — mondta karcosan. S hogy a férfi nem válaszolt, nem fordult feléje, megbicsaklott a hangja: — Nincs igazam?

— Te tudod — mondta a férfi.

A lány beharapta az ajkát.

— Én aztán igen — bökte ki végül nyersen. — Én csak tudhatom!

A férfi meghökkent. A lány meleg, lágy, engedelmes és elveszettnek tűnő kis testére gondolt, a csaknem gyámoltalan ölelésre... elkomolyodott.

— Nem akartalak bántani. Nem úgy értettem.

A lány nem válaszolt. A férfi áthajolt a heverőn, ujjait a lány hajába mélyesztette, kitapogatta a tarkót, a finom kis fülkagylókat.

— Köszönöm neked — mondta lágyan.

Lassan melléje húzódott, hogy arcát arcához érinthesse, de a lány a bolyhos faliszőnyeghez tapadt féloldalt, s kezével eltakarta arcát és szemét.

A férfi felsőhajtott, elheveredett, s a maradék takaró alá bújt. Talpai felől elszántan küszött a nyirkos hűvösség egyre feljebb, s már a térdeit kocogtatta. A fal menedékében kuporgó, makacs gombolyaggá összeszedett kicsi test kónok, érvényes, megbonthatatlan szemrehányásgubancnak tűnt, ő tehetetlenül nézte, s mi több: tapasztalatlanul. Ijedten kutatott emlékezetében, ám hasztalan: Ilona más volt. Nem egyszeri, alkalmi kaland — s anélkül, hogy ő maga gondolkozott, határozott volna, rádöbbsen, hogy ösztönei döntöttek az ügyben; amint első kis kalandja elé az egyszerit, mint jelzőt odaillesztették. Megszánta a lányt. Egyetlen mozdulattal, váratlanul ült fel, átfogta a keskeny vállakat, s maga mellé vonta az elárvult gyereklányt a takarók és önteste melegébe. Felső karján a köpeny bolyhai rövidesen átnedvesedtek.

— Sirsz? — kérdezte csaknem hangtalanul. — Ne sírj...

— Eszembe se jut — merevedett meg a lány, arcát elfordítva. — Mit képzelsz?

A férfi kamasz fiaira gondolt, az erőltetetten lezser tartásra, a kiszámítottan érdektelenné mesterkelt arcokra, a sajátos közönnyel hivalkodó, nevetségesen kevéske szóra, melyet egyáltalán használni méltóztatnak — s elmosolyodott.

A lány fölérzett a váratlan derűre, s feléje fordult.

— Én kezdtem ki magával, nem maga velem. Igaz?

— Bizony igaz — helyeselt a férfi, s hangjában nevetés bujkált.

— Nahát — mondta a lány elégedetten, s a férfi hónaljába vackolta magát. — Észre se vett volna, ha nem akarom.

— De akartad.

— Igenis, akartam.

— Mégis bőgsz.

— Azt már nem.

— Ha nem, hát nem.

A lány pofikáját a férfi oldalához dörzsölte.

— Magának mindegy, nem igaz?

— Aludj, te számár — csillapította a férfi, amint megérezte hangjában a kötözködési szándékot. — Számárka — tette hozzá gyengéden.

— Mindegy, ugye? — makacskodott a lány. — Hogy bőgtem, vagy nem bőgtem... Hogy mit érzek és... és egyáltalán.

A férfi megadással sóhajtott.

— Nem. Nem mindegy.

— Miért?

— Nem tudom — válaszolt a férfi kelletlenül.

— Akkor pedig lódít. Az ember mindig tudja, miért igen, miért nem. — Rövid szünet után nyögösködni kezdett: — Miért nem mindegy?

— Ne légy már gyerek — mondta a férfi. — Senkinek se közömbös, hogy a... a partnere jó- vagy rosszkedvű.

A lány hirtelen felült s nevetni kezdett.

— Partnere?! Na ne mondja. Partnere!

A férfi meghökkent.

— Jó, jó, jó. Mondjuk: kicsi szerelme.

— Mondjuk?!.

— Feküdj le, megfázol — türelmetlenkedett a férfi. — Gyere vissza szépen ide a jó melegbe. No... kis... kis cicuska.

— Az tetszenék magának, igaz?

A férfi az ellenséges, kemény hang hallatára fölkapta a fejét, s indulatosan mondta:

— Tessék, üldögéljen a kisasszony — s beletekerte zsisbbadó testét a maradék takarókba.

Szemhéjaira mintha elmúlt negyvenhat esztendejének súlya ereszkedett volna lompos, laza szövésű egyvelegként, hogy magába rejtse ezt az esztelen, rendhagyó éjszakát is, amely már csak langyos bizsergésekkel s álomtalan álommal teheti gazdagabbá.

A lány mocorgására még fölérzett, hallotta egy újabb gyufaszál hersegését a doboz oldalán, durva, erőszakos, tolakodó csendháboritássá erősödve, azután minden átmenet nélkül puha sötétség zárult össze a világ fölött békésen, ringatón.

*

Apró tűszúrásokra ébredt: egész jobb oldala elzsibbadt. Lassan eszmélt. Érezte a hátához tapadt másik test melegét, igyekezett óvatosan fordulni, kinyújtott karjával a heverő szélébe kapaszkodott. A köréje bonyolódott takaró fogságban tartotta, sarkai parányi lökéseivel mesterkedett, hogy helyzetén lehetőleg észrevétlenül változtasson, amikor a lány csendesen megszólalt:

— Nem alszom.

A férfi feldobta magát, kitekeredett a langyos burokból.

— Nem? — kérdezte csodálkozva.

— Nem is aludtam — mondta a lány, s hangja győzelemittas volt.

— Te jó ég! — szégyenkezett a férfi. — Így cserbenhagytalak, szegénykém... — s gyengéden mellére vonta a lány fejét.

— Nem kell engem dajkálni — húzódozott a lány. — Őriztem az álmát.

A férfi róla is lehántotta a takarókat, s együtt burkolta újra kettőjüket. A fiatal kis test hajlékony volt, engedelmes, alkalmazkodó s könnyű is.

— Hűséges kislányom — mondta halkán, s hálásan ölelte magához — hűséges kicsikém.

A lány lélegzése szünetelt egy másodpercig, s csaknem sóhajtássá erősödve áradt a férfi nyakát, mellkasát befelhőzni.

— Haragszol? — csókolta a hajába. — Nos. Haragszol rám?

— Dehogy — mondta a lány. — Magára?

— Nem?

— Nem — súgta, s vékony ujjait sétáltatni kezdte a férfi oldalán — nem, nem, nem.

Mintha megemelkedett volna a szoba, hintázní, fortyogni kezdett. A férfit jóleső meleg öntötte el, de várt még, várt, amíg minden idegszála úgy feszült meg, mint amikor nemes vad jöttét jelezte vadászatokon, a várakozás türelmével megszentelt leshelyen — csak azután hajolt a lány fölé éhesen, s most már gátlástalanul mohón.

„Drága vagy” — mondta később, hogy cigarettát dugott ajkai közé. „Drágaságom” — s a gyufa tétova lángját a lány arca előtt tartotta, amíg körmére égett. „Drágám, drágám, drágám” — ringatta magához ölelve, hálásan, mert sohasem hitte volna, hogy még egyszer, s ennyi boldogságot kaphat valakitől.

Most a lány fészkelődött, míg föléje nem hajolt.

— Szeret egy kicsit?

— Nagyon-nagyon.

— Nagyon?

— Kimondhatatlanul. Drága vagy. Nem is tudod...

— Dehogynem, dehogynem, dehogynem — suttogta a lány; s apró kis érintésekkel járatta meg gyűrűbe fogott ajkait a férfi arcán. — Dehogynem. Igenis tudom.

— Majd ha így megöregszel, megérted...

— Ostobaság! — tiltakozott a lány hevesen.
 — Bizony nem ostobaság...
 — Maga igazán...
 — Mondjad.
 — Nem gondoltam volna...
 — Mit nem gondoltál?
 — Hogy ilyen... hogy maga ennyire...
 A férfi nevetett, s belecsókolt a lány nyakába.
 — Megfojt! Jaj, istenem, most fojt meg. Ez a hála? — kuncogott a lány, s megpróbált szabadulni. — Halljam. Ez a hála?
 — Hála, hála! Szeretlek — mondta a férfi, s lazább hámban ringatta a lányt. — Szeretlek.
 Hallotta a mély lélegzetvételt, s érezte a másik test hirtelen, percnyi mozdulatlanságát, az alázatossá vékonyodott hangocska mégis váratlan kegyetlenséggel érte:
 — Ugye, kérhetek valamit?
 Lehunyta a szemét, ő is mozdulatlanná vált, s karjaiban a másik súlya egyszerre növekedni kezdett.
 — Természetesen — mondta végre. — Kérhetsz.
 A lány gyanakodva hallgatott, s hogy az ölelés üres keretté dermedt, ijedten gördült el, s a férfi hónaljába vackolta magát újra.
 — Jaj, ne így — panaszolta.
 — Hanem? — s a férfi újra cigarettáért tapogatózott. — Hanem hogyan?
 — Ó, maga mindent elront. Most már meg se említem.
 — Jó — mondta a férfi. — Kérsz egy cigarettát?
 — Kérek. Nem... nem kérek — tette hozzá gyorsan. — Most inkább nem.
 A férfi hosszan hallgatott. Minden idegszálával érezte, mennyire riadtan figyelte őt a lány. Megszánta.
 — Bátorság — próbálkozott könnyű hanggal. — Halljam, mi a kívánságod?
 A lány lenyelte kibuggyanni kész könnyeit.
 — Egy... icipici kis lakás — mondta nagy lélegzettel. — Egészen kicsi. — A csönd sűrű lett, nehéz. — Ha nem lehet... én igazában nem is bánom... én...
 — Tudod, hogy nem lehet — mondta a férfi fáradtan —, jól tudod.
 — De én...
 — Munkásszálláson laksz... iszonyú. Elismerem. De házaspárok, családok se kapnak csak úgy, isten irgalmából, egyszerre!
 — Férjhez megyek... legföljebb férjhez megyek — mondta a lány gondolkodás nélkül, gyorsan. — Akkor sem lehet? Maga beszél az én igazgatóm-mal és... — könyörgésre fogta — nna... ha szépen megkérem... beszél vele? Éppen munkáslakásokat épít a vállalatunk... egész utcátömböt... nekem jó lesz a legkisebb szoba.
 A férfi vacogni kezdett, de nem bűjt már a takaró alá. Felállt, kiegyenesítette a hátát, némán sétálgatott. Alig kapott levegőt, mégsem jutott eszébe, hogy ablakot nyisson. A gyomra tájékát s a torkát szorongató görcs ismerős volt — mennyire ismerős! Csakhogy eddig tisztább ügyek dzsungelében tört rá, fogta marokra, csakhogy eddig... Csapdába esett volna? S ha igen: gyenge kis tákolmány ez, gyengécske emberpalánta kezdetleges tákolmánya. Neki pedig csak az elmúlt órákra nem szabad emlékeznie — megszédült magára nem, a negyvenhat év súlyára nem, s most kell vigyáznia. Ha nevetségessé válik — elveszett.

Az állólámpa gombja hűvös volt, kijózanító. Pusztán egy tárgy része, kel-lék, de a férfi mutatójja csak éppen megpöccintette, s az árnyak a szoba

egyharmadába menekedtek, félkörívben szorongtak, egymásnak dőltek hallgaton. A lány orra hegyéig rántotta magára a takarót: láthatóan megszeppent.

— Üzleti tárgyalást nem folytatok vakon — mondta a férfi.

A lány dacosan vont vállat.

— Felőlem!

A férfi most feléje fordult, figyelmesen nézte.

— Férjhez mennél, ha jól hallottam.

A lány korábban gyengéd ajka megfeszült, párnái csaknem eltűntek, hogy cakkossá biggyeszkedjenek újra.

— Magának is jobb lenne.

— Aha — mondta a férfi. — Lehetséges. Látod, ez eszembe se jutott — s tekintete nem engedte el a lány felderengő arcát. — És... ki a boldog jelölt?

A hangocska elszabadult.

— Boldog?! Nevettesen már! Boldog! Csóró az, akárcsak én. — Sóhajtott. — Gépkocsivezető a vállalatnál. Nem a magáénál, ne ijedjen meg — tette hozzá gyorsan, azután kivárt, kényelembe helyezte magát ráérősen, lustán, elégedetten —, viszont a... maga Lacijának jó haverja. Testi, lelki.

A férfi fegyelmezett mozdulatokkal gyújtott újabb cigarettára, s elégedetten vette tudomásul, hogy a keze nem reszket.

— Értem — mondta.

Tehát nem csupán a lány szánalmas kis ügyeskedéséről van szó. Jóbarátok összeesküvése. Hiszen Laci, a tulajdon pilótája állt meg egyszer Pestre utaztukban, s könyörgött: „Vegyük fel, főnök, csak ezt az egyet vegyük fel...” — amikor meglátta az út mentén várakozó lányt. S attól kezdve ahányszor útjukba akadt... milyen egyszerű! S milyen nevetségesen kisszerű az egész... ahogyan ő gyanútlanul lépre ment!

— Értem — ismételte —, értem. Te vagy az áldozati bárány.

— Nem egészen — vidámodott meg a lány. — Én se gondoltam, hogy a végén maga igazán megtetszik nekem... jobban. mint bárki más. Úgy, hogy tulajdonképpen fütyülök a lakásra és...

A férfi nevetett.

— Rossz trükk — legyintett. — Ne folytasd.

A lány feltérdelt a heverőn.

— Ha nem akarja, én akár férjhez se megyek...

— Ne folytasd!

A lány arca megtört.

— De hiszen... éreznie kellett... igenis, jó nálam! Igenis!

A férfi szemrése összeszűkül, koponyájában a kíméletes lüktetés felforrosult.

— Öltözz — mondta keményen. — Rajta!

A lány megrémült.

— Nem hiszi? Nem hisz nekem? Tudnia kell... Igazat mondok! Igazat! Igazat!

A férfi a heverőhöz lépett, egyetlen mozdulattal rántotta fel a lányt. A ruhátlan test soványka volt, csupa lúdbőr.

— Öltözz! — sziszegte, s elfordult.

A lány vinnyogva magyarázkodott még, érthetetlen, félig megformált szavakat préselt ki reszkető ajkai közül, sebtében bújt bele olcsó, mutatós holmijába, s amint táskájáért lehajolt, feje az elutasítóan egyhelyt álló férfi hátát súrolta.

— Bocsásson meg — fogta át a lány az idegenné vált, kíméletlenül merev testet —, nagyon kérem, legalább megbocsásson.

— Takarodj — mondta a férfi keményen, s nem mozdult.

A lány ajkára szorította tenyerét, hogy nyöszörgése ne hallatsszék — s

egy másodperc töredéke alatt megéledt bőrén a férfi alázatos, könyörgő tapintásainak emléke: ez kijózanította. Összeszedte magát, kiegyenesedett.

— Rendben van — mondta hidegen —, elmegyek. Miért is maradnék? Maga... — s hangja már nem könyörgött, bántott: — maga pedig érje be a bé-ötvenkettes feleségével, nagyfőnök. Sok szerencsét hozzá.

A férfi csak akkor mozdult, amikor a külső ajtót is becsapódni hallotta. Vakon botorkált az állólámpáig, a szolgálatkész pöcköt lenyomta, s a heverőre dobta magát — a lány testének maradék melegébe. Akár a meghajszolt állatok: minden tagját külön-külön érezte, de vállalai adták föl először; egyszerre kifosztott, elesett emberré vált — hangtalan, könnytelen rázkódás remegtette kíméletlenül.

*

Az úttest betonjára maszatosfehér, fényes, göcsörtös burkolatot sikált a szél, a hó s a fagy együttese — de kétoldalt, a hegyek hajlatain puhán, kísérletes kékfehéren, megrendíthetetlen méltósággal uralkodott a mocsoktalan hó.

A férfi mereven ült a biztonságos, meleg Volgában, térdein tartva vékony aktatáskáját, s összekulcsolt kezeit a sima, elegáns marhabőrön nyugtatva. Hallotta sziszegni hirtelen kanyarokban a balján ülő fiatalembert, de nem fordult feléje — az a dolga, hogy biztonságban eljuttassa őt a megyeszékhelyre, se több, se kevesebb. A mesterségét pedig érti. S ha megesne is valami váratlan, jöváthatetlen...

A férfi vállat vont, s végigjáratta tekintetét a habos hótól megmagasodott, s a szélhordta, jelentéktelen változásokkal együtt is változatlanul ismerős tájon. A töretlen, már-már jeltelen fehérségtől most ugyanúgy iszonyodott, mint azon a reggelen.

Hogy a nyaraló ajtaját kinyitotta, a hó már térdig ért. És nyom sehol — a szürke magasságból pedig aláporzott sűrűn, mindent rettenetes függönyébe takarva a folytatás, és hullott estig megállás nélkül. Ő talán kiáltozott is — bizonyára kétségbeesetten kiabált, amint kifulladásig rohant esztelenül hol ebbe, hol abba az irányba, de — fölöslegesen, hiábavalóan.

A fék csikorgott, a Volga megfarolt a sikos úttesten.

Az autóbuszmegállónál négy-öt ember várakozott, most valamennyien feléjük fordultak. A sofőr a gázpedálra lépett.

— Bocsánat, főnök — mentegetőzött —, egy pillanatra úgy tűnt, hogy Klárit látom.

— Klárit? — hökkent meg a férfi.

A fiatalember alsó ajka megfeszült.

— A kislányt, akit régebben mindig fölveltünk.

A férfi hallgatott. Ügyelt, hogy lélegzése egyenletes, keze mozdulatlan maradjon. Nagy sokára megszólalt:

— Á, Klári! A... a maga kis barátnője, ugyebár?

A másik kézfejen kifehéredtek a bütykök.

— Nem az én kis barátnőm. A cimborám menyasszonya.

A férfi mereven bámult az útpadka elsorakozó szemfogaira, de a számok vibráltak, leolvashatatlaná váltak.

— Nos, ha nem a magáé — próbálkozott könnyű hanggal —, előbb is bevallhatta volna.

A fiatalember arca elsápadt, a borosták tuspettyekként feketedtek az állán.

— Eltűnt — mondta kurtán.

A férfi nem reagált, tette, hogy elmerülten vizslatja a tájat.

A fiatalember gyors oldalpillantással mérte föl a másik mozdíthatatlanságát, s megdühödött.

— A lány eltűnt — ismételte kihívóan. — Eltűnt nyomtalanul.

A férfiarc látszólagos, egyöntésű nyugalma megtört, egyik szemöldöke felkúszott a homlokközépig, csokorba szedve az ernyedt bőrfelületet.

— Eltűnt? — visszhangozta a szót szájöregében megforgatva, már-már úgy tűnt, élvezettel. — Eltűnt... — s legyintett. — Ne beszéljen számárságot! Nálunk nem tűnnek el az emberek csak úgy.

A fiatalember láthatóan elbizonytalanodott.

— Mikor az első hó esett... az az irdatlan sok hó. Éppen tíz napja.

— Igen? — erőltette a férfi a közönyt, de a feszes figyelem már árulkodón vibrált a hangjában.

— A cimborám írt a lány nagyanyjának, merthogy rajta kívül senkije nincs a lánynak... de ott sincs. Sehol sincs.

A férfi torka összeszorult.

— Nagykorú a kisasszony. Vagy tévedek?

— Minden holmija a szálláson maradt. A kabátja is — folytatta a fiú magára lelve, ismét könnyörtelenül.

— Jelenteni kéne a rendőrségen — mondta a férfi, s cigarettára gyújtott. A láng hideglelősen táncolt a gyufaszál végén: dühhel fújta el.

— Tegnap jelentette a cimborám — mondta a fiú.

— Helyes.

A széles betonút elfintorodott, kétágú, síkos nyelvet öltött a tájra. A férfi nem nézett a jobb oldali ágra, ahol a hegy félreapott válla mögött keskeny út kapaszkodik feljebb, egyre feljebb, a hétvégi pihenők, izgalmas vadászatok most már örökre múltba veszett örömei felé.

A férfi, bár egész testében érezte az egyszeri, hasonlíthatatlan reszketést, mereven ült, keményen, elszántan, s előrenézett — időnként lassan, megfoltan emelve ajkához egyenletesen, hibátlanul elfüstölgő cigarettáját.

